

פרשת אמור תשפ"ב

גליון 289
נא לשמור על
קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת
התפילה וקריאת התורה

בס"ד

שלמה

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לעילוי נשמת

מורי ורבי יצחק ב"ר יעקב יגן
הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא
הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא
מו"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה רב
ר' מנחם יצחק בנימין ב"ר יוסף חיים
הרה"ק רבי משה זרח איידלמן ב"ר מאיר
הרה"ק רבי ישעיה מיאנוב
הרה"ק רבי יהודה לייב ב"ר משה
רבי מאיר ב"ר גדליה
הרה"ק רבי זכריה מענדל ב"ר אריה לייב
הרה"ק רבי נתנאל וויל ב"ר יהודה טויאה
הרה"ק רבי שמואל מקארוב
הרה"ק רבי חיים מאיר ממאנגלניצא ב"ר
אבי עזרא זעליג
רבי מאיר בעל הנס
רבי אלעזר בן ערך
רבי יהודה בר עילאי
רבי שמעון בר יוחאי

לקבלת גליון זה למייל שלהו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

"אך בעשור לחדש השביעי הזה יום הכיפורים הוא מקרא קדש יהיה לכם ועניתם את נפשותיכם והקרבתם אשה לה" (כ"ג כ"ז)
אליו יתברך באמת ומתחרט על מה שפגם ומקבל על עצמו לומר מעתה אהיה עובד ה' באמת יוכל להמשיך עליו אור קדושת עולם התשובה עולם המחשבה שהוא שם אהיה עם כל המילואים שהם גימטריה חותם וזהו החותם של הושענא רבה שע"י ישראל עושי תשובה וכ"א מתחרט על מה שפגם וצועק בלב נשבר ובתשובה עצומה וגומר בלבו מעתה אהיה עובד ה' באמת בזה אנו ממשיכין השם אהיה עם כל המילואין שהוא גימטריה חותם והוא מקיף אותנו וסוכך עלינו לבל יגע בנו שום מגע נכרי וכו' ועיין פנים שע"ז יוכל האדם להמשיך על עצמו הצלם אלוקים כי שם אהיה במילוי יודין גימטריה צלם וכו' עכל"ק

כי כל אדם ואדם פפי מה שהוא, יכול למצא את עצמו בתוך אמירת תהלים, ועל-ידי זה יזכה להתעורר ולעשות תשובה ולבוא לשער של תשובה השיף לנשמתו, ולפתח השער עד שיזכה לתשובה שלמה. ועל-ידי זה ישוב השם יתברך אליו וירחמנו אשרי לו. על-כן בימי אלול ועשרת ימי תשובה עוסקין כל ישראל באמירת תהלים. כי אמירת תהלים מסגל לתשובה. אבל צריכין לעסק גם בכל השנה כלה באמירת תהלים בכונה, כדי לזכות לתשובה כנ"ל עכל"ק ועפ"י הנכתב כאן ניתן להבין את הלשון מקרא קודש שנכתב בפס' הנ"ל שהוא ספר התהלים

וכן כותב רבינו נחמן מברסלב זי"ע כיצד יכול האדם לזכות לתשובה "מי שרוצה לזכות לתשובה, יהיה רגיל באמירת תהלים, כי תהלים מסגל לתשובה. כי יש מניעות רבות מאד מלעשות תשובה. כי יש אחד שאין לו התעוררות כלל לתשובה. ואפלו מי שמתעורר לעשות תשובה, יש כמה מניעות לזה, כי יש כמה, ששער התשובה סגור בפניהם, ויש שאינו יודע להגיע אל השער השיף לו, שדרך שם דיקא צריך לשוב להשם יתברך, וכיוצא בזה שארי מניעות המונעים את האדם מן התשובה, עד שיכול חס ושלום, לבלות ימיו ולמות בלא תשובה, חס ושלום. ועל כל זה מסגל אמירת תהלים, שאפלו אם אין לו שום התעוררות לתשובה, על-ידי תהלים יזכה להתעורר לתשובה.

"וינורו מקדשי בני ישראל ולא יחללו את שם קדשי" (כ"ב א)
לרגל יומא דהילולא של הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ זי"ע הבאנו את דבריו שכתב בספרו אילה שלוחה "יש לומר מוסר שלא לדבר דלטורין על בני ישראל דישאל נקראים קודש כמו שכתוב בירמיה קודש ישראל לה' כל אוכליו יאשמו וזה שאמר הכתוב וינורו מקדשי בני ישראל שלא לדבר עליהם" עכל"ק

"ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדה בקצרך ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם אני ה' אלהיכם" (כ"ג ב)
להסבר סמיכות פרשת המועדים למתנות עניים הבאנו את פירושו של הרה"ק רבי הלל מקולומיא זי"ע בספרו מקרי דרדקי שכותב "אפשר להסביר כוונת התורה שכתבה עוד הפעם מצוות מתנת עניים דהנה ס"ד כשאנו בגלות ואין לנו בית המקדש והקרבת קרבנות נתן לנו השי"ת תמורתן מצוה שגדולה באיכותה כבנין בית המקדש והקרבת קרבנות משא"כ כשכבר זכינו שיש לנו בית המקדש וקרבתו בפועל אזי למה לנו לקיים מצווה זאת שהוא רק השלמה כמו שהקריב קרבן הרי הקריב קרבן ממש מש"ה כפלה תורה וכתבה מצוה זאת בין פרשת קרבנות המועדים לומר לך דבכל ענין נוהג מצוה זאת משום דמי עמד בסוד ד' לידע כל טעמי המצות ועבור מה נטצו עיני רמב"ם פ"א דתרומות

פרק ג משנה יב - רבי ישמעאל אומר, הוי קל לראש ונוח לתשחרת, והוי מקבל את כל האדם בשמחה
שעדיין שערו שחור הרוצה ללמדנו דבר תורה הוי נוח לו היינו שניתן לפלפל איתו את הדברים ולחדד איתו את ההלכה בדרכי נועם שהרי דברי חכמים בנחת נשמעים ולא לולל בדבריו בגלל היותו צעיר ואז תזכה לקבל את כל האדם בשמחה שהרי שמחה אותיות חמשה המורה על חמישה חומשי תורה כלומר תזכה ללמוד תורה על דעת המכוונים באמת מתוך שמחה אמיתית כמו שאומר דוד הע"ה פקודי ה' ישרים משמחי לב היינו למי שלומד תורה בדרך ישרה דברי

בס"ד שע"י כל הדברים הנ"ל היינו לא להתגאות ולא לענות למי שמשפיל אותך ללמוד תורה המשמחת ליבו של אדם בדרך הישר והוי מקבל את כל האדם בשמחה שמחה אותיות חמשה היינו שכל דיבורך אם בני אדם יהיו בדברי תורה ולא בדברים בטלים כמובא בספרים הקדושים על שיחות חולין של אנשים המביאות לידי חטא ב"מ

התורה משמחים אותו. ניתן גם לרמוז את שם התנא במשנה שהוא ר' ישמעאל מלשון לשמוע דברי תורה מכמה סוגי בני אדם אי נמי ניתן לפרש הוי קל לראש היינו אם אדם מפאר אותך ומשבח אותך שאתה בחינת ראש קח את דבריו בקלילות היינו אל תחזיק טובה לעצמך על כך והזהר לא ליפול לפח הגאווה ונוח לתשחורת היינו אם משהו משחיר את פניך היינו מטיח בך עלבונות וביזיונות על תענה לו חזרה אלא היה בחינת תולה ארץ על בלימה ואז תזכה

משנת הצדיק – הרה"ק רבי יוסף מאיר וייס מספינקא זצוק"ל זי"ע – בעל האמרי יוסף – ו' אייר (שבת)

רבי יוסף מאיר נולד בעיר מונקאץ לרב שמואל צבי וייס ששימש כאב"ד בעיר. היה תלמידם של המהר"ם א"ש רבה של אונגוואר הרב שמואל שמלקה רבה של סליש, ודודו רבי יצחק אייזיק וייס רבה של סוואליווע. מגיל צעיר דבק בתורת החסידות והיה נוסע לאדמו"ר רבי שלום רוקח מבעלז ולאדמו"ר הצמח צדיק מוויזניץ.

לאחר נישואיו השניים התקרב מאוד לאדמו"ר רבי יצחק אייזיק אייכנשטיין מזידיטשוב, עד שהיה לחשוב בתלמידיו, וממנו קיבל את עיקרי תורתו בחסידות. קיים גם קשרים עם רבי חיים מצאנז. עוד בשנת תר"ל הכתיר אותו רבו לאדמו"ר, אולם הוא סירב לקבל על עצמו תפקיד של אדמו"ר בחיי רבו. לאחר פטירת רבו בי"ג סיון תרל"ג, הכתירו אותו כמה מחסידי הרב המנוח לאדמו"ר בעיירה ספינקא שבמרמורש. מני אז הסתופפו בחצרו רוב חסידי רבו מזידיטשוב, והמוני יהודים ממחוזות הונגריה וגליציה גם גדולי תורה כמהרש"ם מברעזין נמנו על חסידיו. במיוחד התפרסם כבקי בתורת הקבלה, עד שאמרו שרבי חיים מצאנז מתייעץ עמו בשאלות בקבלה. כרבו מזידיטשוב אחז בקבלת האר"י ללא שינויים תורתו החסידית נכתבה בספרו הגדול "אמרי יוסף", המבוססת רובה ככולה על קבלת האר"י. תורתו מצויה גם בספר של רבו שהוא הוציא לאור ליקוטי מהרי"א.

בנו רבי יצחק אייזיק המשיך את הנהגתו באדמו"רות. חתנו רבי נחמן כהנא שנודע כפוסק, חיבר ספר הלכתי "ארחות חיים". חתן נוסף היה רבי אביגדור פולק. אחיו היה רבי אהרן, רב ואדמו"ר בבנדיקוביץ, חתנו של רבי יהושע השיל פריד מקאפיש.

רבי יוסף מאיר נקבר בעיירה ספינקא ובשנת תשל"ב הועלו עצמותיו לארץ ישראל, והוא נטמן בבית הקברות סגולה בפתח תקווה. מספרים שבאחד הבקרים בא אליו יהודי נצרך ולרבינו לא היה סכום נכבד לתת לו, הצטער רבינו עד מאד שאין לו מה לתת לעני, הרגיע אותו בנו במאמר חז"ל "חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה – מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה" אמר לו הרבי בזה אפשר להרגיע יהודי המבקש חלק יותר גדול בעוה"ב, אבל כשאין לי מה לתת ליהודי, הרי ליבי נשבר לרסיסים ודם רב מטפטף ממנו, איזו תועלת תצמח לעני המבקש לחם אם לנו יחשבו משמים "כאילו עשאה"

פעם בא אל רבינו יהודי אחד עם קויטל, הסתכל רבינו בקויטל ואמר לו רבינו, מכיר אני את הוריך ויודע אני את יום הולדתך, התפלא החסיד על רבינו מאיפה הוא מכיר ויודע את זה, אמר לו רבינו על תחשוב שזה מופת, את הוריך אני מכיר מהקויטל, ואת יום הולדתך אני יודע כי ידוע שכשיהודי עושה מצוה אז כל שנה כשמגיע זמן המצוה מאירה עליו המצוה, וראיתי עליך הארת מצות מילה ותיארת לעצמי ששמונה ימים לפני זה נולדת

דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

אור למאיר – הרה"ק רבי מאיר יהודה ב"ר דוד שפירא זצוק"ל זי"ע

"אָמַר אֵל הַפְּהָנִים בְּנֵי אַהֲרֹן וְאַמְרַתְּ אֲלֵהֶם" (כ"א, א')

במדרש אמר אל הכהנים הד"ד יום ליום יביע אומר והוא צריך ביאור וי"ל שבא לרמוז בזה שבאם יזכה האדם באיזה יום לבחי' מוחין דגדלות שיתאמץ ויתאזר שישאר לו מהארה זו לימים הבאים וזה שאמר המד' יום ליום יביע אומר אשר זה נרמז בחיבת יום כי המילוי לבד מתיבת יום כזה וד' ו' מ' עולה ג"כ במספר יו"ם ויש לרמוז זאת בדברי רש"י ז"ל אמר ואמרת להזהיר גדולי"ם על הקטנ"ם וזה הוא אמר כי באם יזכה האדם אשר למד ויתפלל בכוונה זה ויראה ואמרת שיכין שילמוד יתפלל גם כן אח"כ בכוונה ע"י הארה שהי' בו"

"תָּמִים יִהְיֶה לְרִצּוֹן פֶּל מוֹם לֹא יִהְיֶה בּוֹ" (כ"ב, כ"א)

ולכאורה כיוון שאמר תמים יהיה למה לי עוד לומר כל מום לא יהיה בו אולם יש לומר ברמז אשר תיבות הללו כ"ל מו"ם ל"א יהי"ה ב"ו עולה בכל מדי יון אדום לרמוז אשר גם כשיהי' ישראל בגלותם ואין להם מקדש ומזבח להקריב קרבנות אשר אז זאת תורת העולה וגו' אשר הלימוד במקום הקרבות קרבנות כדא"י בגמ' ובא להזהיר אשר גם בלימוד לא יהי' בו מום ואז ירצה לכפר גם נוכל לומר אשר תמים יהיה לרצון קאי על האדם והיינו שהרצון שלו יהי' בתמימות שלא יצטרכו לכופ אותנו עד שיאמר רוצה אני וכל מום לא יהי' בו קאי על הבהמה

סגולה לפרנסה – לכבד את אשתו

פִּי אִם לְשֹׂארוֹ הִקְרַב אֲלָיו לְאָמוֹ וּלְאָבָיו וּלְבָנוֹ וּלְבָתוֹ וּלְאָחָיו" (כ"א, ב')

רש"י – כי אם לשארו. אין שארו אלא אשתו

וכן כותב הבעל פלא יועץ עצה כיצד ישמרו האיש והאשה על שלום ביתם "וזה כלל גדול, כי יהיה ריב בין אנשים או בין איש לאשתו, והאחד היה פוטר מים ראשית מדון ויצא מן השורה ופער פיו לבלי חק, לו בכח יגבר שכנגדו שלא להשיבו דבר בשעת כעסו מטוב עד רע, אלא ימתין עד יעבר זעם, ואחר עבר יום או יומים אז יוכיחו על פניו בשלום ובמישור ובלשון רכה, ויאמר לו מדוע ככה עשית? מה פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי וכעסת עלי גם כעס על לא חמס בכפי? הייטב בעיני ה' וכדומה דברים טובים. עושה זאת אוהב שלום ורודף שלום, והיה שלום בחילו שלוה בארמנותיו. הן הם מקימי עולם. כמאמר רבותינו ז"ל תולה ארץ על בלימה, שהעולם מתקים על מי שבולם פיו בשעת מריבה, כי בזה יהיה המחלקת עקר שאינו מוליד" עבל"ק

ונסביר על פי דברי רש"י הקדוש אין שארו אלא אשתו את מה שנאמר באמה העבריה שארה כסותה ועונתה לא יגרע ושם מפרש רש"י שארה מזונות דהיינו הפרנסה כלומר גם אשתו וגם פרנסה באים מאותו שורש שא"ר ומכאן ניתן להבין את דברי הגמרא בבא מציעא (נ"ט ע"א) "א"ר חלבו לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו שנאמר ולאברם הטיב בעבורה והיינו דאמר להו רבא לבני מחוזא אוקירי לנשייכו כי היכי דתתעתרו" כלומר שאם אדם מכבד את אשתו גם פרנסתו מצויה לו בכבוד וניתן לראות רמז נוסף כי המילה שא"ר עולה למניין פעמים נ"ר עם הכולל הם שתי נרות השבת שהאשה מדליקה לכבוד שבת קודש משום שלום בית שכן אם יש שלום בבית יש הכל בבית וזהו מה שאומר רבי עקיבא (סוטה י"ז ע"א) איש ואשה זכו שכונה ביניהם